

۱۵ بهمن ۱۳۵۷؛ دیدار فرماندهان ارتش با نمایندگان امام

یکشنبه ۱۵ بهمن ۱۳۵۷؛ دیدار فرماندهان ارتش شاهنشاهی با نمایندگان امام خمینی و تهدید شلیک مستقیم به سوی تظاهرکنندگان از طرف بختیار، مهم‌ترین اخبار امروز بودند.

یکشنبه ۱۵ بهمن ۱۳۵۷؛ دیدار فرماندهان ارتش شاهنشاهی با نمایندگان امام خمینی و تهدید شلیک مستقیم به سوی تظاهرکنندگان از طرف بختیار، مهم‌ترین اخبار امروز بودند. به گزارش ایسنا، امروز خبری مبنی بر دیدار فرماندهان ارتش با نمایندگان امام خمینی منتشر شد. بر مبنای گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، با وجود تهدید آیت الله خمینی به جنگ داخلی، نظامیان آشکارا به ایشان خاطر نشان کرده اند که با هرگونه تلاشی جهت به دست گرفتن قدرت از راه های غیرقانونی مقابله خواهند کرد. بر اساس این خبر، فرماندهان بلندپایه ارتش پنجشنبه شب با نمایندگان امام خمینی دیدار کردند و از اینکه ایشان از دست زدن به اقدامی فاطعانه برای به دست گرفتن قدرت در کشور خودداری کرده، قدردانی کردند. این عمل در عین حال هشدار عینی هم بود مبنی بر اینکه وفاداری ارتش به نظام قانون اساسی که وجود یک شاه را تأمین می کند، امری بسیار جدی است.

در همین زمینه کریم سنجابی اظهار کرد: امام خمینی منتظر روشن شدن وضع ارتش هستند. فرمانداری نظامی تهران هم اعلام کرد با موافقت شاپور بختیار نخست وزیر، چنانچه گروه هایی از مردم مایل باشند که اجتماعاتی همراه با نظم و آرامش برگزار کنند، فرمانداری نظامی با آن موافقت خواهد کرد. متن اطلاعیه فرمانداری نظامی تهران و حومه به این شرح است: در پی انتشار اطلاعیه شماره ۳۶ فرمانداری نظامی تهران و حومه بدین وسیله به اطلاع آن دسته از همشهریان عزیز که تقاضای مجدد برپایی اجتماعات را نموده اند می رساند که با توجه به اینکه اجتماعات متشکله در سه روز گذشته در نهایت نظم و ترتیب و آرامش کامل انجام پذیرفته است، علی هذا فرمانداری نظامی تهران و حومه با ابراز حسن نیت و تشکر از همکاری برگزارکنندگان این اجتماعات و با موافقت جناب آقای نخست وزیر با ادامه اجتماعات مورد درخواست چنانچه مانند سه روز قبل همراه با نظم و ترتیب و آرامش کامل باشد، موافقت دارد.

امروز امام خمینی در پیامی مردم را به ادامه تظاهرات و اعتصابات دعوت کردند. دیدارهای مردمی امام هم با اقشار مختلف ادامه دارد و ۸۰۰ نفر از کارکنان سازمان جغرافیایی ارتش کشور و خانواده هایشان امروز به دیدار ایشان رفتند. همچنین گروهی از نمایندگان مستعفی مجلس با رهبر انقلاب اسلامی دیدار کردند. وضع توزیع بنزین در جایگاه های فروش شهر تهران حالت عادی به خود گرفته و در ۲۴ ساعت اخیر از صف های طویل اتومبیل در برابر پمپ های بنزین اثری دیده نمی شود اما صف های مردم برای خرید نفت با وجود اینکه کوتاه تر از هفته های گذشته شده ولی به قوت خود باقی است و مصرف کنندگان نفت سفید، گازوئیل و گاز مایع به علت کمبود، همچنان در ناراحتی هستند. یک مقام شرکت ملی نفت امروز عنوان کرد: به دنبال اقداماتی که از طرف کمیته اعزامی امام خمینی و به ریاست مهندس بازرگان صورت گرفت و نظارتی که همچنان از سوی این کمیته اعمال می شود، تولید روزانه نفت افزایش یافت و در حال حاضر میزان تصفیه روزانه در پنج پالایشگاه داخلی بالغ بر ۶۸۰ هزار بشکه است که از این رقم ۳۴۰ هزار بشکه در پالایشگاه آبادان و ۲۲۰ هزار بشکه در پالایشگاه تهران تصفیه می شود. در عین حال پالایشگاه های تبریز، شیراز و کرمانشاه هم در حال فعالیت هستند. مسئله کمبود نفت و گازوئیل تا دو هفته دیگر و گاز مایع تا چهار هفته دیگر در صورت ادامه برنامه فعلی مرتفع می شود. ضمناً وضعیت تولید گاز طبیعی برای مصارف خانگی بهتر شده است.

امروز آیات عظام شهاب الدین مرعشی نجفی، حسین موسوی خادمی و طباطبایی قمی طی تلگراف های جداگانه ای بازگشت امام خمینی به ایران را تبریک گفته و با انقلاب اسلامی مردم ایران ابراز همبستگی کردند. کارکنان توانیر منطقه رشت و لوشان هم طی نامه سرگشاده ای به شاپور بختیار تهاجمات خونین چند روز گذشته رشت را به شدت محکوم کرده و استاندار گیلان را مسئول این حوادث دانستند. همچنین عشایر عرب خوزستان در اعلامیه ای که در مساجد پخش شد، کسانی را که تحت هر عنوانی با رژیم سازش کنند، محکوم کردند. عشایر عرب در این اعلامیه از اعضای مجالس فرمایشی و نخست وزیرانی که از رژیم تبعیت می کنند ابراز تنفر کردند و خواستار محاکمه هیئت حاکمه شدند. آنها اعلام کردند که تا پیروزی نهایی به انقلاب خود به رهبری امام خمینی ادامه خواهند داد. از طرفی کارکنان و کارمندان شهرداری، سازمان آب و آتش نشانی، اداره مخابرات، شبکه بهداشتی و بهزیستی، اعضای هیئت علمی، اداری و دانشجویان دانشکده کشاورزی و شرکت های راه و ساختمان و تأسیسات محلی زنجان با ارسال بیانیه هایی همبستگی خود را با ملت مبارز ایران تا برقراری یک حکومت ملی اعلام کردند.

کمیته مرکزی کارکنان شرکت ملی گاز ایران هم در نامه ای از شورای موقت نظارت بر امور بانک مرکزی و کارکنان کلیه بانک های مجاز کشور خواست مانع از خروج ذخایر ارزی شرکت ملی گاز شوند. در این نامه آمده است: از آنجایی که ذخایر ارزی شرکت ملی گاز ایران جزئی از ذخایر ارزی ملی است و ممکن است بدون مجوز واقعی به خارج از کشور منتقل شود، خواهشمند است بنا به مصالح ملی ترتیبی داده شود از هرگونه اقدام به منظور نقل و انتقال ارز که در اختیار این شرکت است، به هر عنوان قبل از تأیید کمیته مرکزی کارکنان شرکت ملی گاز ایران خودداری فرماید.

همچنین شورای مؤسس اتحادیه کارکنان رادیو و تلویزیون، آغاز به کار دوباره رادیو تهران را بخشی از یک توطئه بزرگ برای ایجاد تفرقه میان کارکنان اعتصابی و در مقیاسی بزرگ تر توطئه ای برای تفرقه در میان ملت ایران برای خنثی کردن انقلاب ملت دانست. شورای همبستگی کارکنان نخست وزیری هم اعلام کرد که کارمندان این اداره به عنوان پشتیبانی از مبارزات خونین ملت و همبستگی با این نهضت مقدس از امروز به مدت نامحدود دست به اعتصاب می زند. متن اطلاعیه کارکنان نخست وزیری به شرح زیر است: به اطلاع همکاران گرامی می رساند در پشتیبانی از مبارزات خونین ملت مبارز و قهرمان ایران و در جهت همبستگی با این نهضت مقدس و با ابراز انزجار از کشتار وحشیانه عمال دولت غیرقانونی، در هفته گذشته، کارمندان نخست وزیری از تاریخ یکشنبه ۱۵ بهمن ۵۷ به مدت نامحدود اعتصاب می کند. (اعتصاب به صورت حضور در محل کار و انجام ندادن کار است).

دیشب هوشنگ نهاوندی و عبدالمجید مجیدی دو نفر از وزرای کابینه هویدا و شریف امامی به وسیله فرمانداری نظامی تهران و حومه بازداشت شدند. گفته می شود همراه این دو نفر چند تن دیگر از کسانی که مرتکب سوءاستفاده هایی در سازمان ها و ادارات مختلف شده بودند طبق ماده ۵ حکومت نظامی بازداشت شدند که یکی از آنها پرویز فرخ دار معاون مدیرعامل شرکت مخابرات ایران است. همچنین اعلام شد که میرتقی سیرنگ معاون وزارت بازرگانی و مدیرعامل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور بازداشت شده است. علت بازداشت و اتهام وی هنوز به درستی روشن نیست و گفته می شود که بازداشت او به قراردادی که برای حمل و نقل گندم وارداتی از بنادر کشور به نقاط مصرف با یک شرکت زمینی داخلی امضا کرده، مربوط می شود و در این زمینه اعلام جرمی علیه سیرنگ به دیوان کیفری تسلیم شده است.

روزنامه کیهان انگلیسی در شماره امروز صبح خود نوشت: بیش از ۴۰ تن از نمایندگان مجلس به دنبال تهدید به مرگ از سوی گروه های انقلابی تندرو از کشور گریخته اند و یا مخفی شده اند. تاکنون ۲۳ نماینده استعفای خود را به مجلس تقدیم کردند و انتظار می رود که ۱۰ نماینده دیگر نیز از این گروه پیروی کنند و حدود ۱۰ نماینده دیگر هم قصد دارند که از شرکت در جلسات مجلس خودداری کنند. نمایندگانی که از بختیار حمایت می کنند شدیداً تحت فشار قرار گرفتند تا دو لایحه بسیار حساس را که یکی "انحلال ساواک" و دیگری مربوط به "محاکمه سریع سیاست مداران متهم به اختلاس و سوءاستفاده" است، تصویب کنند. همچنین گفته شده که منزل محمدحسن عباس میرزایی نماینده تهران دیشب پس از غارت به آتش کشیده شده است.

امروز مهندس مهدی بازرگان که گفته می شود قرار است نخست وزیر دولت موقت باشد در اطلاعیه ای پاره ای اظهارنظرهای منسوب به خود را در زمینه اختلاف با امام خمینی تکذیب کرد. در این اطلاعیه آمده است: اخیراً اوراقی پخش و در آنها نوشته شده است که من در مصاحبه خود با مجله آلمانی "اشپیگل" گفته ام در مذاکراتی که در حومه پاریس با آیت الله خمینی داشتم، دریافتم که نظر ایشان در زمینه حکومت اسلامی با نظر من اختلاف دارد و یا در مصاحبه ای با مجله آلمانی دیگر یعنی "دیوولت" مطالبی درباره آیت الله خمینی گفته ام. بدین وسیله به اطلاع عموم می رسانم که من تاکنون با هیچ مجله آلمانی زبانی مصاحبه نکرده ام و چنین گفته هایی نیز نه با آنان و نه با هیچ مجله و شخص دیگری نداشته ام و تمام این مطالب تکذیب می شود و قصد منتشرکننده آنها هم جز غرض ورزی و سوءنیت چیز دیگری نمی باشد.

از طرفی به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، صادق قطب زاده از اطرافیان امام خمینی گزارش های مربوط به ارتباطش با گروه های رادیکال را تکذیب و اظهار کرد: انتشار این گونه دروغ ها از جانب سفارتخانه های اسرائیل در کشورهای مختلف صورت می گیرد و هدف از این اکاذیب، مشکوک جلوه دادن سوابق کسانی است که با خلوص نیت به امام خمینی خدمت می کنند.

وی با بیان اینکه "همیشه بین انسان ها اختلاف عقیده بوده ولی این نوع اختلافات طبیعی است و پس از گفت و گو از بین می رود"، افزود: به ویژه زمانی که آیت الله خمینی دستوری صادر می کنند جایی برای اختلاف نظر و مخالفت باقی نمی ماند.

آیت الله سید محمود طالقانی هم اعلام کرد که قطع درختان و تصرف اراضی عمومی خلاف شرع است و مردم باید از لطمه زدن به ثروت عمومی پرهیز کنند. همچنین پیام مادران شهدا به امام خمینی منتشر شد که این مادران در پیام خود تاکید کردند: فرزندان در گور خفته ما می خواستند حقیقت اصیل اسلام و مکتب توحید را با نثار خون به جهان بشناسانند.

سیدابوالحسن بنی صدر هم صبح امروز در سالن ورزش دانشگاه صنعتی با حضور هزاران تن از افراد گروه های مختلف پیرامون اقتصاد و حکومت اسلامی سخنرانی کرد و گفت: امپریالیسم شش هدف اساسی و استراتژیک برای تحت سلطه درآوردن کشورها دارد.

از طرفی شاپور بختیار نخست وزیر رژیم شاه امروز در گفت و گویی با روزنامه فرانسوی "لومتن"، عنوان کرد که نخواهد گذاشت آیت الله خمینی دولتی موقت در ایران ایجاد کند و اگر حرفش را به مرحله اجرا درآورد اسباب دردسر خواهد شد. وی اضافه کرد: به ارتش دستور داده ام به تظاهرکنندگان شلیک نکنند. اگر آنها می خواهند ادامه بدهند، ادامه بدهند اما این کار بالاخره روزی باید متوقف شود. آنها اگر بخواهند می توانند هر روز به تظاهرات بپردازند. اما اگر با اسلحه و بمب بنزینی رژه برونند شروع به تیراندازی خواهیم کرد و آقای خمینی باید مسئولیت این را به عهده بگیرد. من دستور خواهم داد آنها را که به جنگ داخلی و برگرستن اسلحه دعوت می کنند، دستگیر کنند و در صورت لزوم به دست جوخه آتش و اعدام بسپارند.

بختیار همچنین تاکید کرد که همه نظرات آیت الله خمینی را در لباس قانون تحقق می بخشد و گفت: هرگونه تغییر حکومت در ایران باید از طریق انتخابات آزاد صورت گیرد نه توسط گروهی مردم هیجان زده که در خیابان به راه می افتند.

وی در گفت و گو با بنگاه سخن پراکنی کانادا تاکید کرد: مایل هستم با آیت الله خمینی ملاقات کنم، اما آیت الله خمینی باید درک کند که من قانونی هستم و دولت من تنها دولت ایران است. من تمام عمر در راه دموکراسی مبارزه کرده ام و در اصول و عقاید نه با آیت الله خمینی سازش خواهم کرد، نه با کس دیگر.

بختیار با اشاره به اظهارات امام خمینی که گفته "به زودی دولت موقت جمهوری اسلامی را اعلام خواهد کرد"، تصریح کرد: من نخست باید بدانم که جمهوری اسلامی چیست و سپس بگویم که قبولش خواهم کرد یا نه.

وی همچنین درباره احتمال سازش با امام خمینی عنوان کرد: اگر سازش عبارت است از انتخابات دموکراتیک و آزاد و رعایت حقوق بشر، با این کار موافقم اما درباره بعضی مسائل و اصول نه با شاه سازش خواهم کرد و نه با آیت الله خمینی.

بختیار با بیان اینکه ۲۵ سال است که به خودکامگی و فساد حکومت شاه مبارزه می کند، افزود: در جریان این مبارزات دست به نوعی انقلاب بر ضد شاه زدیم. اکنون نباید یک دیکتاتوری را جانشین آن دیکتاتوری کنیم.

امروز همچنین خبر دیدار بیش از ۱۵۰ تن از نمایندگان مجلس در کاخ نخست وزیری با شاپور بختیار منتشر شد که بختیار خطاب به نمایندگان گفته بود که همه نظرات آیت الله خمینی را در لباس قانون تحقق می بخشد.

در شهرهای مختلف هم تظاهرات و اعلامیه ها در حمایت از انقلاب ادامه دارد. مردم اصفهان، نائین، شاهین شهر، بهشهر، اسدآباد، رشت، نیریز و سمنان در اعلامیه ها و اطلاعیه هایی همبستگی خود را با انقلاب ملت ایران به رهبری امام خمینی اعلام کردند. همچنین مردم مرودشت، اردکان، ساری، کرج و دزفول با حضور در راهپیمایی های خود به مخالفت با رژیم شاه و دولت بختیار پرداختند. در اهواز مردم خواهان حکومت اسلامی شدند و خرمشهر با اعتصاب مردم به حالت تعطیل درآمد. در بابل اجتماع ۷۰ هزار نفری مردم صورت گرفت و در همدان مردم دست به راهپیمایی و تظاهرات زدند. توتون کاران بانه کردستان هم در اعتصاب هستند و ده ها هزار نفر از مردم دلیجان برای اعلام همبستگی با انقلاب ایران دست به راهپیمایی زده و دولت بختیار را غیرقانونی اعلام کردند. در اقلید مردم این شهر عهده دار انتظامات شدند و جوانان شب ها به وسیله اتومبیل هایشان در شهر به نگهبانی می پردازند.

امروز ژنرال هایزر، فرستاده ویژه آمریکا به ایران، با اتمام مأموریت حساس خود برای حمایت نظامیان از بختیار، عازم آمریکا شد. وی به این علت ایران را ترک کرد که اقامتش، به احساسات ضد آمریکایی در ایران دامن می زد. یکی از مأموریت های هایزر، انسجام میان فرماندهان ارتش برای انجام کودتا علیه انقلاب بود که با شکست مواجه شد.

در آن سوی مرزها خبرگزاری آلمان اعلام کرد که هنوز شاه ایران امیدهایش را برای بازگشت اوضاع به وضع دلخواه خود از دست نداده است. محمدرضا پهلوی در مصاحبه با روزنامه فرانسوی "فیگارو"، در پاسخ به این سوال که همه چیز به طور غیرقابل بازگشتی تغییر کرده است گفت که "مسلماً" و افزود: ملت ما ملت بزرگی است با تاریخ طولانی. ما هر ۲۵ سال یک بار قربانی یک شوک بزرگ هستیم. این بار مسئله کاملاً ایرانی است که توسط خود ایرانی ها حل خواهد شد.

دنیا ما را به زمین زده است. بگذارید خودمان به تنهایی و در خلوت خاک لباس را بپوشیم.

منابع:

آرشیو روزنامه اطلاعات
آرشیو روزنامه کیهان
آرشیو روزنامه آیندگان

کتاب انقلاب و پیروزی؛ کارنامه و خاطرات سال های ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ اکبر هاشمی رفسنجانی به اهتمام عباس بشیری،

دفتر نشر معارف انقلاب

جلد دوم کتاب روزشمار تاریخ ایران از مشروطه تا انقلاب اسلامی تألیف باقر عاقلی، نشر گفتار